

Faules i símils per ensenyança de minyons i esbarjo de la gent madura

d'Anton Marco

(Accèssit del concurs «Sant Jordi a mil»
convocat pel Centre Català de Luxemburg
en el seu 25è aniversari)

Dolça i crua llibertat

Relluïa el camp blanc al trenc de l'alba,
mentre el llop, silenciós, s'arrossegava
per la freda i fina neu del pati de la granja.
Còmode, arraulit en la seva tèbia coveta,
el gos del granger amb interès observava
com del llop la cerca de sopar feia rodeja.

—Hola! -li va dir, quan el llop prou s'acostà
a ensumar de massa a prop el seu bestiar.

Sorprès el llop, que no era que pell i ossos,
concebí en l'enteniment no entrar en combat
que no eren pas aquelles hores de destrossos
tan maltret n'era l'estat del convidat parent.

—Per què tens aquest aspecte tan lluent?
-va dir el llop, apropant-se lentament-
De què vius? I com és que tan bona cara fas?

—Oh! Faig fugir els lladres -respongué ufà-,
i quan això passa em donen tot un pa;
i també, sovint, amb l'amo vaig de cacera;
de la casa tinc cura, i els faig contents.

—Caram, caram! Doncs sí que t'ho passes bé...
I tu creus que jo també ho podria fer?
-anava replicant el llop famolenc.

—Home, clar que podries, què t'hi vols jugar?
-afegí el gos, fent cara d'intel·ligent.

Va notar el llop llavors una estranya marca
que del presumit gos el coll envoltava.
I en un lloc del clatell
tenia pelat fins a la pell.

—I això què és? Quin jou portes germà?
-arrufant les celles li va preguntar.

—Oh! Això? -va dir el gos amb despreocupació-
és el lloc on em frega el collaret quan m'encadenen.

—No pots córrer quan tu vols amb fruïció?

—Poc importa, que menjo tant com n'hi ha.

—Saps què et dic? Queda't l'ofici ben guardat,
que més em val passar gana en llibertat
que viure els dies d'esclau alimentat.
Saltar vull! -digué com un desesperat.

Va fer un bot
i en aquell llop,
mai més ningú l'ha atrapat...
ni topat, ni trobat.

Bufet fred

Elegant la cigonya es passejava
per davant del palau de la rabosa.
De la porta principal d'aquella estança
la guineu la saluda tot jocosa.

—Voldries venir a sopar demà vigília,
que per tu, en tot honor i tota pompa,
els criats serviran amb fidalguia?

—Si així vols i m'ho demanes gentilment
a la cita arribaré ben amatent.

Els mantells ja disposats a l'endemà
per les viandes que es serveixen a palau,
són de fil amb fins brodats ben fets a mà,
l'invitat no podrà dir que no li plau.

Presentat a la punta de la taula,
distraient la guineu la seva maula,
un plat únic i amb sabor l'està esperant.

En plat pla de marbre blanc posen el brou,
que la guilla en un no res va repassant.
La cigonya per sa part no hi pot picar
en el líquid, el més sòlid, clares d'ou.

L'amfitrió al seu costat va rellepant
els dos plats que li aconpleixen a ell tot sol.
Ecurats, li queda temps de preguntar:

—Què tal, no t'ha agradat, o és que ja en tens prou?

La cigonya acaba de caure al bertrol
i en ridícul ella sola pren el vol.

Entren d'on surten burles i processons,
a la guilla convida enviant-li petons.
Amb la llengua preparada, la guilla,
a ressopar arriba, ben amanida.

—Pots anar fent -li diu ara al nou hoste-,
ja veus, la vaixella no és com la vostra.

Dos vasos llargs hi havia per a menjar,
de coll estret i clafits de brou ben clar.

De les àmfores una plena es quedà.
El sopar es va fer tan fred que es congelà;
tant... com la venjança se sol presentar.

Buscant raons

Llop i anyell assedegats
en el riu bevien plegats.
Al capdamunt del corrent
hi bevia el llop plaent,
mentre que prou lluny, el xai,
ho feia molt més avall.

Un cop la set calmada
li vingué al llop gana.
Cercant com la barrunta
per produir la disjunta,
escomença baralla:

—Per què -digué al xai-
tu torbes ma libació?

Respongué amb tremolor:

—I jo què puc fer, senyor,
que a vos us doni bon gai?
No són vint passes prou rai
del lluny que l'aigua em raja,
no és de vos prou distància?

Colpejat per la raó
el llop hi va afegir:

—Sis mesos va fer ahir
que tu vas dir mal de mi!

—Sis mesos? Pobre de mi!
Nascut no havia encara!

—Vaja! Seria... així...
... seria, doncs, ton pare!

Tot seguit de ràbia pres,
el voraç se'l va cruspí.
I així s'acabà el procés.

Consells sense remei

Bevia un gos en el Nil
i al temps de beure corria.

—No t'apuris, beu tranquil,
no t'inquietis -va i li dia
un cocodril que el seguia.

—Tant de bo així ho faria,
però m'ha entrat l'espavil
només veure el teu estil
i la cua que et fa guia.

—No serà que em tens mania?
No podries ser gentil?

—Si jo amb tu ja em quedaria
i al teu costat nedaria
-sense parar responia-,
no és que et prengui per ser vil,
però posar-me en perill
tampoc no és el que voldria!

Astorament

Les granotes del fangar
en sentir el ressonar
dels brams salvatges dels bous
es posen a tremolar.

Ja es tornem a barallar.
Un d'entre ells ha de triomfar
i algú pagarà els alous.

Quan s'acabin els renous,
al maresme a pasturar,
un d'ells ens vindrà ferit;
i aquí se'ns farà de nit,
perquè a tots pot trepitjar
mentre no estigui guarit.

Del com s'acaba

Dia per altre un home freqüentava,
en una cita a la qual mai faltava,
a dues dones que aimar poc costava.

Tan elegants eren una com l'altra,
l'una feta i a força conservada,
a l'altra amagar els anys no feia falta.

Volent les dues semblar el que no semblava
i cadascuna per la seva banda
dia rere dia es posen sense falta
a treure'ls cabells que no els enxautava.

Una treia els pèls blancs, els negres l'altra.
Tan aimat ell n'era com ell aimava,
tant les aimava que tot tolerava,
una per l'altra, es quedà l'home amb calba.